

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:
Beliczey-utca 11. szám, hova a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.
BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADTATNAK.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP,

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 8 kor. — Félévre . . . 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor. — Egyes szám . 16 fill.

Kiadóhivatal:

Beliczey-utca 11. szám. (saját ház,) hová az elő-
fizetési pénzek intézendők.

Hirdetéseket jutányos áron elfogad.

Kiadó s lap tulajdonos SÁMUEL ADOLF

2232/1903 ikt. Szarvas község előljáróitól.

Árlejtési hirdetmény.

Alólirott községi előljáróság a község háza keleti és nyugoti végének kiépítési munkálataira ezennel nyilvános szóbeli árlejtést hirdet.

A nyilvános szóbeli árlejtés 1903. március hó 24-én d. e. 9 órakor a község háza tanács-
termében fog megtartatni.

A képviselő testület 39/903 k. gy. határozatával jóváhagyott részletes terv, költségvetés és árlejtési feltételek naponként a hivatalos órák alatt az első jegyzői irodában megtekintethetők.

Kelt Szarvason, 1903. március hó 11-én.
Salacz József, **Grimm Mór,**
első jegyző. községi bíró.

Március tizenötödikére.

Büszkén, bátor lelkesedéssel emeljük az ég felé a szabadságharc, tépett, színelhagyott lobogóit. Lássá egész világ és lássa odafent a hatalom, hogy szilárdan és kiürthatalanul él a magyar nép szívében 1848 március 15-ikének emlékezete, valamint a szabadságharcé is — mert akármit mondanak a politikai bölcsék, e nemzet szívében egybeforrott március idusa és az 1848—49-iki forradalom emlékezete.

S valóban, a március 15-iki ünnepek a fokmérői e nép hazaszeretetének, szabadságérzetének és lelkesedésének. Amíg ünneppel ülik meg városban és falvakban egyaránt e napot, addig

a Kárpátok alján s a Duna, Tisza mentén erkölcsös, hivatott nép lakik, mely hisz a jövőben és tiszteli a múltját.

Ne tévesszen meg bennünket az, hogy sok helyütt a hatóság fejei nem vesznek részt az ünnepségen. Ne kicsinyeljük a diákokból, fiataliságból és a köznapi emberekből álló sokaságot, mely e napon összegyűl, hogy lelkét megfürösse március idusának dicsőségében. Azok, akik nincsenek velük, akiket a hivatalokról való téves felfogás távol tart az ünneplő sokaságtól — velünk vannak az ő szíveikben a midőn a tömeg zengi a Kossuth nótát, halk visszhangja kél annak a bürökben — velünk éneklük a nótát az ablakok mögé bujt nagy urak is. Mint a levegő a föld színét, úgy járta át és át a szabadságharc emlékezetete minden magyar ember szívé s nincs esemény nincs változás, mely ez érzést megmásíthatná. Mert az szent és szilárd lett, mint a hit, beszivtunk az anyatccjal, tanultuk az iskolában s fejlett elménkel igazságosnak és dicsőségesnek itéltük.

Kevés hazafias ünnepnapja van ennek a borus multu hazának. A modern magyar nemzetet lekötöni a porhoz a mindennapi munkával terhes élet szürkesége s nem egyszer kél a kétkedőkben a hit, hogy ez a nép elnemzetközieskedig s a hazaszeretettől távolodik.

Ti kételkedők és elfogultak, jertek, március 15-én az ünneplő sokaság közé, mely diákokból és szegény emberekből, tehát a haza jövőjéből és fundamentumából áll. Nézd, mint

vonulnak, ünnepelnek, énekelnek, szónokolnak és lelkesednek az égig parancs szó nélkül, sőt sokszor parancs szó ellenére. Ahol, hacsak egy évben egyszer is, így tudnak lelkesedni a hazáért és a múltért, ott ne tartsunk a nemzet erkölcsi elsüllyedésétől.

Ahol milliók és milliók csüngenek szent lelkesedéssel a szabadság ünnepén, ott ne féltsük az igazi szabadelvűséget s a szabadság intézményeit. A szabadságnak és tiszta szabadelvűségnek minden ha voltak ellenségei ebben az országban, vannak most is, nagy és folyton növekvő számmal. Minden oldalról, még külföldről is jönnek, feltámadnak azok, akiknek a tömeg elsőtétitése és elnyomtatása kell, hogy hatalmukat öregbítsék. A kor hangulata olyan, amely önmagából teremtette meg a reakciót s az máris minden vonalon heves harcot folytat március idusának tenmaradt vívmányaival.

Nem baj! Had harcoljanak. Győzni soha nem fognak. Azt fogjuk elérni, hogy a harc évében meg fog tisztulni még jobban a szabadság és egyenlőség szelleme, mely e népet táplálja s tisztán fogjuk látni, hogy kik a mi barátaink és kik az ellenségeink.

A szabadság ünnepe fontos aktuális jelentőséggel is bír. A társadalmi, felekezeti és gazdasági reakció katonáinak szemében szállka március idusa s a nép milliói, melyek a másik táborhoz tartoznak a szabadságharc zászlója köré gyülekezzenek, nemcsak azért, hogy ünnepeljenek, hanem azért is, hogy tüntessenek a modern reakció ellen!

TÁRCZA.

Tavas.

Az öreg Bedő jól elmagyarázta az építómesterének, hogy a lakóházban első, második és harmadik fokellék a kényelem oly szélesek voltak a szobák, a veranda, mintha egy zászlóaljra számítottak volna. Pedig mindössze hárman éltek a lakásban a cselédségen kívül: Bedő a dúsgazdag szappanos, a felesége, meg leányuk, Lujza.

Kert is volt a ház végében s ilyenkor, orgona világlása idején, a leány a lugasban töltötte minden szabad idejét: sóvárogva, epedve, mikor esendül meg az ő számára is az igaz tavasz dala. S mint az illatban fűdő napsugár szöghaját kissé világosabbra zománcozta és megvillogtatta fátyolos szemét: tavasz volt a leány a tavaszban.

Bosszuság ült ki egy pillantásra az arcára:

— Nincs itthon senki, Gábor bácsi — mondta.

Felhárhaju ingatagjárásu öreg ember felelte:

Tudom, tudom. De hát a Gábor bácsinak így nem szabad idejönni? — évődött az öreg szolid gunnyal.

Mindebben pedig az volt a legpompásabb, hogy a bácsi igaz meggyőződéssel Gábornak nevezte el magát, pedig valamikor Mihály nevet adott neki a papja. Csakhogy legalább egy félszázad óta Gábor bácsinak hívták a vén kotnyelest — az isten tudja hogy már

miért — úgy, hogy már maga is elhitte és nyugodt lélekkel másként a városka egyik családjától a másikhoz. Ő volt a „békéltető lélek“ aki szerencsésen mindig a legalkalmatlanabb pillanatban érkezett. Nem volt oly familia, a melyikkel rokonságot ne bizonyított volna. Ezzel csak nem törődtek, de a békéltető rohamaitól fázott mindenki. . .

— No, ne félj, majd én egyengetem az utatokat, — kedveskedett az öreg.

Lujza arca egyszerre vérvörösbe borult:

— Már meg mibe irtja magát Gábor bácsi?

— Ejha, de borzasztó ártatlan lettél egyszerre. Hanem délelőtt boldog voltál, ugy-e, mikor errefelé defilírozott az ablakod alatt a fiatal ur? Bizony Isten jóra való kinézésű legény, tisztára nem értem, mit veszekszik az „ekszcezzellencziás“ apád. . .

Nem folytathatta tovább, egyszerre elállt a szava: ott állott előttük Ráden Gyula. Boldog szédület kapta meg a leányt, az öreg meg roppant kómikusan vállába huzta a fejét és kisompolygott a lugasból.

Mindakette az érezték, hogy kapkodnak a levegő után. A leány mintegy lehelt:

— Gyula, miképp jött maga ide?

A réveteg tekintetet egyszerre a férfi nézésévé vált:

— Bementem a lakásukba. Nincsenek itthon a szülők. . . Eljöttem, mert nem életem ez így, csak vegetálás. . . Mindent megpróbáltam. . . Kimentem külföldre de a szívem itt hujdosott mindig. Visszakerültem Budapestre. . . Épületterveket kellett rajzolnom és

a fülemben az ön beszéde zsongott. — Tompán, szaggatottan utogta tovább:

— A fővárosban is meghallottam az itteni „jóhíreket.“ Az embernek vannak jóakarói, akik besugják. . . Az atyja meg akarta kötni az „üzletet“ egyik konkurensével, ugy-e? . . . A leánya lett volna az áru. . . Ne, ne tiltakozzék. Tudom azt is, hogy akit én szeretek nem csinált a szívemből eladó cikket. . . Eljöttem. Most már villámlott az elfojtott szenvedély: — Itt vagyok teerted. . . te . . . te mindenségem! . . .

Egy gondolatnyit hátralépett mindakettől, végighullámozott rajtuk egy édes bódulás, aztán féltő erőszakkal ölelték át egymást s izzó csókokban fuldokolva lehelték egymásba lelküket.

A természet rendje megváltozott volna, ha ekkor, éppen ekkor Gábor bácsi a lugasba nem jött.

Kedvesen arrogáns nyugalommal szólt:

— Csak arrogáns nyugalommal szólt:

— Csak azt akarom mondani, hogy hazajött az atyád, Lujzi.

A leány még mámoros volt a boldog szédülettől, a férfi vad elszántsággal huzta őt maga után és vitte az öreg elé:

— Édes bátyám, eljöttem a leányáért.

Az apában szinte bennakadt a bámulat. Ráden pedig szinte kiabált:

— Hallottam, hogy máshoz akarja adni a leányt. Nohát se ön, se az én apám ne örüljön neki. Mert Lujza az enyém lesz.

Odaugrott a kábultan remegő leányhoz, csókjai-val elhalmozta az ajkát, az arcát, a haját. Azután diadalmasan nézett Bedőre, aki megkövülten állott ott,

HIREK.

— **Márczius 15.** A nagy nemzeti ünnepet márczius 15-ét szokásos kegyelettel ünnepli meg Szarvas város hazafias közönsége. A szarvasi főgymnasium önképző Vajda köre ez alkalommal dísz-gyűlést tart a főgymn. tornacsarnokában. Az ünnepség itt 3 órákor kezdődik s programja a következő: 1. Szózat. Énekli a tanulók dalosköre. 2. Nemzeti dal Petőfi Sándortól. Szavalja: Bakos Gyula VIII. o. tanuló. 3. Alkalmi beszéd. Irta és elmondja: Bencsik József VIII. o. tanuló. 4. Mutatvány a Vajda-kör pályázatán díjat nyert prózai munkából. 5. A szabadság napja. Kozma Andortól. Szavalja: Szakál Antal VIII. o. tanuló. 6. Márczius 15. Abrányi Emiltől. Szavalja: Mérei Oszkár VII. o. tanuló. 7. A Vajda-kör pályázatán díjat nyert költői mű elszavalása. 8. Nemzeti dal. Énekli: a tanulók dalosköre. Eltérően az eddigi szokástól a dísz gyűlésre csekély belépő díjat: személyenként 40 fillért fognak szedni s a befolyó összeg a Szarvason felállítandó Kossuth szobor alap javára lesz fordítva. — A függetlenségi és szabadelvű kör, továbbá az egyes testületek szintén megünneplik a nagy nemzeti ünnepet.

— **Megyebéli Szarvason.** Fényes mulatság fog husvét másodnapján városunkban lefolyni. A békésmegyei egyetemi ifjak köre ugyanis elhatározta, hogy megyebálját ez évben Szarvason fogja megtartani mely annál sikerültebbnek ígérkezik mert a mulatság védnökei: Zsilinszky Mihály államtitkar és Lukács György főispán lesznek és a diszkrétuségeket közéletünk más kitünőségei fogják betölteni. A kör f. hó 7-én tartott gyűlésen elhatározta, hogy a mulatság érdekében megteendő előkészületek véget két tagját: Gyökössi Endrét és Belopotoczki Istvánt Szarvasra küldi ki és fiktéri őket, hogy minden lehető megtegyenek a mulatság sikere érdekében.

— **Népgyűlés.** A függetlenségi és 48-as párt s az lpartestület választmányja f. hó 22-én a Kossuth téren a katonai javaslatok ellen, népgyűlést rendeznek. A körök, társulatok, testületek, valamint az összes polgárok saját helyiségeikben gyülekeznek, honnan 1 1/2 órákor délután nemzeti színű zászlók alatt — a Kossuth tér keleti részére — a népgyűlés színhelyére vonulnak. A fenti két közház újabb a „kőműves és ács szak-egylet“ valamint a „munkás egylet“ tagjai is csatlakoztak úgy a népgyűlés imponánsnak ígérkezik, annál inkább, mivel a népgyűlés pártkülömbőség nélkül az adózó polgárok érdekében emeli fel hivatkozó szavát a katonai terhek ezen követelése ellen.

— **Jóváhagyás.** Kereskedelemügyi m. kir. miniszter a varmegyei utbiztosok szolgálati viszonyai, minősítés és hivatalos teendőiről alkotott varmegyei szabályrendeletét jóváhagyta.

— **Életmentő rendőr.** Krajcsovics Pál községi rendőr f. hó 9-én a Körös partján czirkált s e közben észre vette, hogy Szabó István, Klimaj Mihály szarvasi csizmadia mester tanonca magát a vízbe ve-

— Nos, nem elég? . . . Itt van hát még . . . még! suttogta Ráden és csókokkal borította a leány kezét, karját és nyakát. Azután szelíden folytatta:

— Édes, jó bátyám, mit ellenségeskednek maguk az atyámmal, mikor mi ennyire szeretjük egymást.

Gábor bácsi szeméből egyszerre pattogni kezdett a derű. Az első szavakat csak úgy dadogta a csodálkozástól, de a másik pillantásban ismét a kedves, arrogáns öreg lett:

— Igaz is: mit ellenségeskednek? — mondta. Béküljenek ki az öregek. Még ma. Hadd legyen a családban is végre tavasz.

. . . S az öreg Bedő könnyein át mosolygott hol Gábor bácsira, hol: — a gyermekeire. **Fáy Nándor.**

Okos cseléd.

Egy kövér ur, a ki postakocsin akart utazni, elküldi a cselédjét a postára, hogy váltson neki jegyet a szomszég városba, még pedig mindjárt kettőt, hogy kényelmesen ülhesse.

A cseléd meg is váltja a két jegyet, a melyeknek egyike a kocsi belsejében szökött, a másik pedig — kűnn a kocsi mellett!

Vidéki vendéglőben.

Két ur belép a vendéglőbe.

— Mivel szolgálhatok? — kérdi egyikőtől a pinczér.

— Van borjusult, borjupörgölt és marhasült.

— Borjusultet.

— És a tekintetes ur? — fordult a másik vendéghez.

— Borjut.

— Olyan borjut, mint a tekintetes ur? — kérdi a pinczér a másik vendégre mutatva.

tette. Rögön utána ugrott s a fiatal életuntat kihuzta a vízből. A fiu tettének okául azt hozta fel, hogy tanonczlárása Kun István őt agyonveréssel fenyegette s attól tartva, hogy ígérését be is váltja, akart megválni életétől.

— **A haragosok.** Vasárnap este Bugyinszky Pál összetalálkozott régi haragosával Behan Jánossal. Természetesen nem tudták megálni, hogy egymást ne szidalmazták, majd Bugyinszky neki esett haragosának s ütlegetni kezdte. Erre Behan is megsokalta a dolgot, s ellenfelét úgy helyben hagyta, hogy orvosi gyógykezelés alá kellett venni s jó idő telik bele, míg elhagyhatja az ágyat.

— **Luxus ló vásár.** B. Csabán április 24-én nagyszabású luxus ló vásár lesz tartva, melyen nagyszámú külföldi vásárló is fog megjelenni. A vásár reggel 8 órákor kezdődik. Ugy az eladás valamint vásárlás czéljából jelentkezni lehet a Békésmegyei gazdasági egylet s Szarvason Kollár Lajos községi aljegyzőnél.

— **Meglötte magát.** F. hó 11-én ifj. Czesznák János fegyverét tisztogatta és elakarta sütni, ami azonban nem sikerült neki. Erre Mihály nevű öccsége kikapta kezéből a revolvert s azt maga felé fordítva tróféálkozva elsütni próbálta s szerencsétlenségére a fegyver tényleg elsült és a golyó mellébe fúródva oly súlyosan megsebesítette, hogy most a halállal vívódik.

— **Betörés** cz. alatt lapunk 8-ik számában megírtuk, hogy ifj. Matusik János lakásába betörtök és onnan 80 korona készpénzt emeltek. Mondottuk, hogy a rendőrség felleszi, mikép a károsult az egész betörési históriát mások megtévesztésére gondolta ki, mely föltevésnek alaptalanságát most a rendőrség kérelme folytán itt helyreigazítjuk.

— **A gézgépezők és kazánfűtők** vizsgáló bizottsága márczius hó 25-én Csabán képesítő vizsgálatot tart. A vizsgálni akarók kellően felszerelt kérvényeiket a m. kir. iparfelügyelőséghez — Arad, Rákóczy-utca 20. szám I. emelet nyujtsák be.

Európai gyökeres és sima nemes vesszők a legolcsóbb árban teljesen fajtisztán, igen szép, gyökeres, jégverés és más hibát mentes, a legkiválóbb negyvennégy bor- és csemege-fajok. Kértes gyökeres vessző, százhuszezer. Egyéves gyökeres hatszázezer. Sima, ötszázezer. Gyökeres fásoltvány, nyolcszázezer. Sima zöldoltvány, négyzázezer. Szines fénynyomatu díszes árjegyzéket bárkinek is ingyen és bérmentve küld az „Ermelléki első szőlőoltvány-telep“, Nagy-Kátya, u. p. Székelyhid, melynek lapunk mai számában megjelent hirdetésre felhívjuk olvasóink figyelmét.

CSARNOK.

A kufsteini rab.

Rég letűnt időknön olykor elmerenve
Egy bus történet jut gyakorta eszembe;
Mikor történt? Mikor? Nem is olyan régen
Hogy történt, mint történt? Így mondták el nekem.

Sirba dől a nemzet, leomlott a porba
Idegen hordáktól leverve, tiporva
S e nagy pusztuláson néha elborongván
Félre csendült a dal hegedősök lanján.

De már messze, távol derengett a hajnal,
Merészebb dal szárnyalt itt-ott koppal-halkal
Megmozdult a sirhant s lobbanásra készen
Sugár villant át a temetői éjen.

Viharos idő volt, hideg téli este
Szikrázó, fagyos hó a tájat megeste
Tombolt a fergeteg s vad, romboló lázba'
Szántott át a fákon, gunnyal hahotázva.

Messze idegenben kint az országuján
Öreg, ősz ember ment s néha el-el bukván
Támogatva kelt fel, meg-meg ingó térdel
Kutatva az irányt ha vajjon nem tért el?

Teste megrokkanna, felkötve a karja,
Emez is, amaz is rongyokba takarva
Mély öreg barázdák szántották az arczot,
Mutatván, hogy rajta sok bavat viharzott.

Néha egy-egy jajszó törvén ki belőle
Sietve távolgott előre . . . előre . . .
S felsikoltó hangon kérlelte az Istent,
Ne hagyja még, ne, ne! — elpusztulni itt lent.

Csak addig, csak addig, amig haza jutna,
Ne hulljon, ne vesszen el a nehéz utba;
Csak, amig láthatja újra házatáját,
Vagy legalább édes, imádott hazáját!

El-el bukkott újra s összezuzva kelt fel,
Mig len ráderengett lassanként a reggel
S már a távol ködbe belerajzolódtak
Büszke bérczei a rég nem látott honnak.

Csak tovább, csak tovább! Az álom betöltve . . .
Csak tovább, csak tovább! Itt a haza földje
Térdre omlott szótlán; rátapadt az ajka
Harsogva tombolt át a fergeteg rajta.

Ugy találták másnap holtan, összefagyva,
A hazai röggött csókolta hiült ajka
Hogy ki volt, hogy mi volt? A kufsteini várba
Tizenöt évig volt honáért bezárva.

Pakots József.

Gyászos Világ.

Ó mennyi gyász van a világban!
És mennyi titkolt fájdalom!
Nekünk ez a világi élet
Rózsákkal hintett sirhalom.
Ami beszélnék, vig bohóság,
Ajukunk ledéren mosolyog,
De a szívünkben a szívünkben
Elzibbadt fájdalom zokog.

Ó mennyi gyász van a világban;
Ha mindent összehordanánk
Egy nagy hegygyé: egy hegygyé lenne
Ez az egész vidám világ.
S ha ez a hogy tüzhányó lenne
S megnyitná öblét egy napon:
Egész világot eltemetné
S így mulna el az én bajom!

Kádár László.

Szóles utca.

Szóles utca, magas torony
Árra siet a galambom.
Piros, piros a kondóje,
Én vagyok a szerelője.

Nézik, nézik a legények,
Persze, nem tudják szegények,
Hogy a szívet már eladta,
Az enyémért oda adta.

Néznek engem is a lányok
De én alig nézek rájuk.
Minek nekem csillag fénye
Ha feljött a nap az égre?

Erdősi Dezső.

Kérdések.

Mi a remény? Álom álma,
Szerelemes szív csalódása.
A szerelem? Kincses láda,
Melybe öröm s bu van zárva,
Szív és lélek szent szózata,
Ábrándjaink ravatal.
És az öröm? Csak gondolat;
Észrevétlen tova halad.
A búbanat? Örök madár,
Emberekkel karöltve jár;
Miként a sas feunen szárnyal,
Két egy testvér a halállal.

Engel Dezső.

A bűn leánya.

S e leánya rám mosolygott:
„Azért hogy én rossz nő vagyok,
Ne higye azt, hogy a szívemben.
Minden virág elhervadt.

Én tartom el szegény anyámat
-Tíz éve teng, bénán, vakon,
Én tartom el a szeretőmet
És szép ruhákban járatom,

Én tartom el a növéremét,
Apácáknál tanítatom

És minden második vasárnap
A zárdába meglátogatom.

S az anyám mégis átkoz engem,
Szeretóm megcsalt, meglopott,
S a nővértém ha uri hölgy lesz,
Utálni és kerülni fog ".....

Lantosi.

IRODALOM.

Szomorú idők. Így lehetne azokat a korszakokat nevezni, melyeket Acsády Ignác, A Magyar Birodalom Története című nagyszabású munkájának 9-ik és 10-ik füzetében tárgyal. Az előbbiben főleg II. Endre uralkodását, az utóbbiban pedig IV. Béla második honalapító munkáját és a tatárpusztítás tragédiáját rajzolja. Mindkettőben meglep Acsády szempontjainak eredetiségével, melyek folytán egészen újszerűnek tetszenek előttünk azok az események, melyekről azt hittük, hogy már jól ismerjük más történeti munkák előadásából. Vajha mennél szélesebb körökbe behatolnának Acsády magvas és a mellett népszerű, szépirodalmi olvasmányként ható fejtegetései, melyek fonálán megmutatja, hogy II. Endre idejében nem a király hibái idézték fel a zúr-zavart, hanem a közszellemnek romlottsága. Acsády könyvéből megtudjuk, hogy azok, kiknek hivatása a nemzet vezetése lett volna, önző érdekeknek áldozták fel az ideális célokat, és hogy ezeknek a vezetésre hivatott köröknek és tisztviselőknök köréből kiáradó romlottság megmérte a nemzeti testnek minden egyes szervezetét, úgy, hogy még az igazságszolgáltatás is kizsákmányoló célokra lett eszköz. E cél érdekében egymásra uszították az országnak egymással békeben élő elemeit és a felekezeteiket és megbénították a király és a nemzet erejét. Mert II. Endre el volt telve jóakarattal, védte a termelő munkát és szeretettel gondozta országa gazdasági fejlődését. Kudarczainak okát nem benne kell keresnünk! Így mutatja azt ki Acsády, megértetvén azt is, hogy a magyar nép lelkében a jónak olyan tökéje halmozódott fel, hogy még ez a rettenetes metyeg sem tudta megsemmisíteni. Mese csak, hogy az ország szegénységbe és nyomorba süllyedt. Magyarország erős volt és gazdag, annyira, hogy még a tatárpusztítás sem birta tönkre tenni. Csak így érhető a gyors fellendülés, csak így érhető, hogy IV. Béla csodálatos buzgalma, kifratása, munkaereje olyan gyorsan megtermé gyümölcsseit. Megrázó képekben festi Acsády a tatárjárás borzalma, de sokkal tanulságosabbak azok a fejtegetései, melyekben IV. Béla újjászervező, újjáteremtő munkásságát magyarázza. Acsády történetírása az igazi történetírás: gyönyörködtet és tanít, mutat és megérteti, vezet és felvilágosít. A szó szoros értelmében felvilágosít, mert a legendás köd mögül kihámozza az igazságot, mely nem mindig a legkellemesebb, de mindig a legfenségesebb!

Időjárás-jelentés 1903. márc. 14. ig.

Nap	Csapadék 24 ó. alatt m. m.	Hőmérséklet C. fokban				Jegyzet. Az eső kezdete és vége.
		7 ó. reg.	2 ó. d. u.	9 ó. este	közép	
7		3.6	15.6	4.8	8.0	
8		1.6	10.4	-5.0	5.7	
9		4.5	8.8	-5.2	6.2	
10		3.0	8.8	-5.6	5.8	
11		3.0	7.6	4.6	5.1	
12		1.0	10.2	4.4	5.2	
13		-0.4	11.8	5.2	5.5	

Szarvas, 1903. március 14. Plenczner Lajos.

Felölös a szerkesztésért Sámuel A. a kiadó.

Szőlőugast ültessünk

minden ház mellé és házi kertjeinkbe.

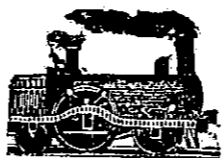

Ere azonban nem minden szőlőfaj alkalmas. (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megfagy, természet nem hoz, ezért sokan nem érik el eredményt eddig. Hol lugasnak

alkalmas fajokat ültettek, azok idővel elhagyják házukat az egész szőlőérés idején a legkiválóbb muskatly és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megerem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekesebb díszé anélkül, hogy legkevésbé helyet is el foglalna az egyébre használható részekből. Ez a leghálódatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertelésére vo. atközö szíves (énnyomat) katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldet meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja. Éremlékelt első szőlőültetvény Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Vasúti menetrend.

Indul Szarvasról:

Mezőtúr felé reggel 8 óra 44 p. — Délután 1 óra 49 p. — Éjjel 8 óra 20 perczkor.

Mezőhegyes felé éjjel 3 óra 39 p. — Délután 1 óra 35 perczkor.

Érkezik Szarvasra:

Mezőtúrról éjjel 3 óra 32 p. — Délután 1 óra 8 p. — Este 5 óra 56 perczkor.
Mezőhegyes felől reggel 8 óra 24 p. — Délután 1 óra 34 perczkor.

Dr. Langiel F.-féle NYIRFA-BALZSAM.

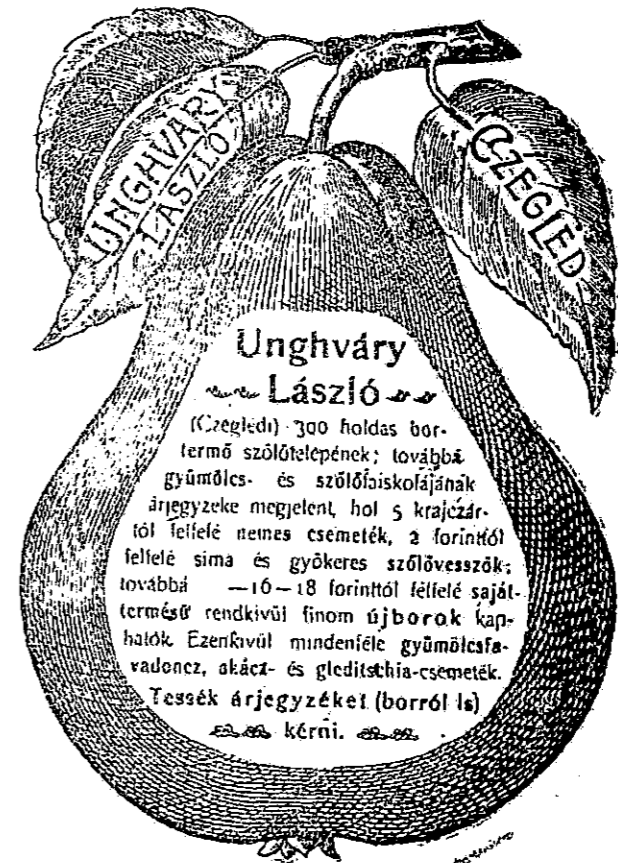
Már maga az a nedv, mely a nyirfa törzséből, ha abba furást eszközölünk, kifolyik, emberemlékezet óta mint a legkiválóbb szépitő-szer ismeretes; ha azonban ezt a nedvet a feltaláló előírása szerint kémiai úton balzsammá készítjük, akkor lesz csak kitűnő hatása. Ha az arczot vagy más bőrhelyet

este ezzel bekenjük, a bőrről már másnap reggel majdnem észrevehetlen pikkelyek válnak le, miáltal a bőr vakító fehér és finom lesz.

Ez a balzsam elsimítja az arczon képződő ráncokat és himlőhelyeket és annak fiatalos arczszínt ad; a bőrtnek f-hérséget, finomságot és üdőséget kölcsönöz, a legrövidebb idő alatt eltávolítja a szeplőket, bőrfoltokat, anyajegyeket, az orr vörösségét, bőr-atkákat és mindenféle bőrtisztatlanságot. Egy korsó ára használati utasítással együtt 1 ft 50 kr.

Dr. Lengyel-féle Benzoe-szappan

a legenyhébb és leghasznosabb szappan a bőr részére, különlegesen preparálva darabonként 60 kr. Kapható minden nagyobb gyógyszerárban. Főraktat Budapesten: TORDK JÓZSEF gyógyszerárban, Király-utca 12. szám.

A Szarvasi Takarékpénztár Részvény-társaság engedélyez és azonnal folyosít

jelzalog kölcsönöket csakis szarvasi és környékbeli földbirtokokra

1-ső helyre 6-7% kamatra továbbá

Évjáradékos, törlesztéses jelzalog kölcsönöket

10, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45 és 50 évi időtartamra.

Ugyiszinte váltó és folyószámlai kölcsönöket kedvező föltételek mellett

átvesz takarékbetéteket

betéti könyvecskékre, vagy folyószámlára 4-4 1/2% kamatra.

A tökekamat adót az intézet viseli. Betétek felmondás nélkül azonnal visszafizettetnek.

Szarvasi Takarékpénztár részvénytársaság.

Clayton & Shuttleworth
Budapest Váci körút 63. sz.
mozgatóerős gépjárműk által a legújanyosabb árak mellett ajánlatotnak.

2 1/2 és 3 vasúti és minden egyéb gazdasági gépek.

Columbia-Drill
legjobb sorvetőgépek, szesznyárgépek, répvágók, kukortánc-morzsolók, daráló, birt-malmok, egytámasz asztalok.

Locomobil és gőzcseplőgép-készítetek
továbbá jergény-cseplőgép, léber-cseplőgép, liszt-cseplőgép, konkolyozó, kasztó, és arató-gépek, és minden egyéb gépek.

Részletes árajegyzékek külföldre is küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

URANOS

-K É K

ruha-mosáshoz

a legjobb kékítőszert.
— Törvényesen védve. —

Mosó-intézetekben, háztartásokban a legkedveltebb ruhakékítő.

Oleós és felülmulhatlan!

Kis üveg 24 fillér. — tiszteri mosáshoz elegendő.
1 nagy üveg 1'60 kor., 1/2 üveg 1 kor.

Kapható mindenütt! — Utánzatoktól óvakodjunk

Kizárólagos gyártói:

HOCHSINGER TESTVÉREK VEGETÁRIUMI GYÁRA

BUDAPEST,
VI., Rózsa-utca 85.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész

BALZSAMA.

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva és véleményezve!

Az üvegek felszerelése a kereskedelmi védjegytörvény védelme alatt áll.

Ez a balzsam belsőleg és külsőleg használható. — Ez a balzsam: 1. Felülmulhatatlanul hatékony gyógyszer a tüdő- és mell minden betegségeiben, enyhíti a hirtelen és megszünteti a váladékot, elűzi a fájdalmas köhögést és meggyógyítja az ilyen bajokat, még ha idülték is. 2. Kitűnően használható torokgyulladásnál, rekedtségnél és a torok minden betegségeiben stb. 3. Minden lázat alaposan megszüntet. 4. Meglehető gyorsasággal meggyógyítja a gyomor-görögést, kolikát és hascsirkást. 5. Gyöngédel székélest okoz és tisztítja a vért meg a veséket, megszünteti a lépkórt és a melahur, megerősíti az étvágyat és az emésztést. 6. Kitűnően szolgál fog- és szájbetegségeknél, megszünteti a felbőgögést és a száj meggyomor rossz szagát. 7. Külső használatban csodás gyógy-szert képez minden sebről, lázas kiütésekről, sipoly, szemölcsök, égési sebek, fagyott tagok, rüh, kősz és bőrkütsékek ellen, megszünteti a fejfájást, zúgást, szeggyatást, kőszvényt stb. Vigyázzni kell mindig a zöld apáca-védjegyre, mely fent látható! Legbiztosabb védelem a hamisítások ellen. Ha közvetlenül hozzátjuk eredeti karton-dobozokban bérmentve bármely postaiállomásra Ausztria-Magyarországon 12 kis- vagy 6 kettős üveg 4 korona. Bosznia-Hercegovinába 4 korona 60 fillér. Kevesebb nem küldetnek. Küldés csak az összeg előre való utalványozása mellett.

Miért szenved ön? holott biztos kilitása van rá, hogy minden, bármilyen idült sebei biztosan begyógyulnak és elkerülhet majdnem minden fájdalmas és veszélyes műtétet, sőt amputációt is, ha alkalmazza

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcsét

melynek rendkívül nagy a húzóképtessége, s a sebek gyógyításában, valamint a fájdalmas csillapításában felülmulhatatlan. A valódi centifolia-kenőcs alkalmazható gyermekágyas nők fájó emlőjére, a tej megrekedésénél emlíkenyűdésnél, orbáncznál, mindenféle régi sebeknél, főfakadt lábknál, sós eszúnál, dagadt lábknál és eszt-szúnál is, ütött, szűrt, lőtt, vágott és zúzott sebeknél; minden idegen test, mint szálka, homok, serét, tűske stb. behatolásánál; minden daganatnál, kinővesztél, pokolvarnál új, képződéseknél, sőt ráknál is; ujjfekélynél, körömmeregnél, kölyagoknál, járástól kisebesült lábknál, mindenemű é g e t sebeknél, fagyott tagoknál, beregek fekvésétől származó sebeknél, nyakdaganatnál, vérdaganatoknál; állfajánál és gyermekek sebes fülénél stb. stb. Küldés csak az összeg előleges utalványozása után. Ára postadíjjal szállítólevéllel és csomagolással stb. együtt 2 tégely 5 kor. 50 fill. Nagy mennyiségű eredeti bizonylatok betekinthetőek. Óva intek a hamisítványok megvetésétől és kérem, hogy tessék vigyázni arra, hogy minden tégelyben be kell hogy legyen legyen e cím: „Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pragrad“.

Ez a két gyógyszerében felülmulhatatlanként szer soha sem ronlik meg, hanem ellenkezőleg mentől öregbebb annál értékesebbekké és hatékonyabbakká válnak, sem lágy, sem meleg meg nem árt nekik, innelfogva minden évszakban használhatók. Csaknem mindig meghozzák a segélyt és sikert, legálább az orvos megkeresésig; természetesen sohasem szabad hamisítványokhoz vagy máhastalanul ugynevezett pótszerekhez nyulni, melyekert csak hiába dobjuk ki a pénzt, hanem forduljunk mindenkor csak ezen két rég kipróbált, kitűnő oleós, megbízható mellett teljesen ártalmatlan világhírű szorhoz, mely mi e don eshetőségre készen, minden családban ké ztoban kell tartani. Ahol nem lehet valódi minőségben, a valódiáig minden ismérével kapni, ott rendeljék meg közvetlenül ily cím alatt: Schutzengel Apotheke des A. Thierry in Pragrad bei Rohitsch-Sauerbrunn. Központi raktár Budapestben Török József gyógyszerésznél Zágrábban Mittelbach S gyógyszerésznél és Bécsben. Brady O. gyógyszerésznél.

FRANKLIN-féle

Magyar Remek-

II. sorozata írók

épp most jelent meg és a következő köteteket tartalmazza:

Arany János munkái II. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Riedl Frigyes.

Kossuth Lajos munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Kossuth Ferencz.

Reviczky Gyula összes költeményei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Koroda Pál.

Szigligety Ede színművei I. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Bayer József.

Vörösmarty Mihály munkái II. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Gyulai Pál.

Még a télen megjelent I. sorozat pedig az alábbi öt kötetet adja:

Arany János munkái I. sajtó alá rendezte Riedl Frigyes.

Vörösmarty munkái I. sajtó alá rendezte Gyulai Pál.

Tompa M. munkái I. sajtó alá rendezte Lévy József.

Garai János munkái. sajtó alá rendezte Ferenczi Zolt.

Csiky G. színművei. sajtó alá rendezte Vadnay Károly

Együjteményt kiegészíti

Shakspeare

összes

színművei

6 kötetben kiadja a Kisfaludy-Társaság, melyet köte 30 korona helyett 20 korona kedvezményes áron kapnak

a Franklin-féle Magyar Remekírók megrendelők.

Havi részletfizetésre beszerezhető.

Megrendeléseket elfogad minden könyvkereskedés, valamint a Franklin-Társulat Budapestben.

Két szoba, konyha, speiz és kamrából álló udvari lakás azonnal kiadó. Értekezni lehet KONRÁD JÁNOS fürdő-tulajdonosnál.

Ón jaj!

Köhögés, rokedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Éljen

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR“ GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körut 17.

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Kapható Szarvason:

Ackermann Gyula és Bugyis Andor gyógyszerértárakban.

Hirdetések

jutányos áron • •
• • felvételnek a

„SZARVAS és VIDÉKE“ kiadóhivatalában. Beliczey-ut II-ik szám.

Nyomatot a „Szarvas és Vidéke“ gyorsajtóján.